



91,5%

av de som gick ut 2022
avslutade utbildningen
med godkänd
gymnasieexamen

SKOLLEDARRAPPORTEN FLYGTEKNIKUTBILDNINGEN 2022/2023

Trender och statistik inom
gymnasiets flygteknikutbildning



Om rapporten



Flygbranschen utvecklas och behöver personal. Flygteknikprogrammet är därför en viktig del i att säkra framtidens transporter.

Årets skolledarrapport för flygteknikutbildningen visar ett minskat söktryck. Likaså var det färre elever som började hösten 2022 än 2021. Det är bekymmersamt eftersom branschen behöver utbildad personal och det tar tid att bli en certifierad flygmekaniker.

Det är fortsatt få tjejer som söker sig till flygteknikprogrammet och få kvinnliga lärare som undervisar i flygtekniska ämnen. Vi på TYA fortsätter att arbeta med att visa både tjejer och killar i våra kampanjer så att teknikintresserade tjejer ska få upp ögonen för utbildningen.

TYAs rapport Trendindikator Flyg visar på ett stort rekryteringsbehov de närmaste åren. Pensionsavgångar väntar och under pandemin sökte sig flygteknisk personal till andra branscher. TYA och branschen har en stor uppgift i att öka intresset hos unga att söka till flygteknikutbildningen så att flyg- och helikopterbolag samt underhållsverkstäder även i framtiden kan rekrytera kompetenta medarbetare.

Ett problemområde som nämns i enkätsvaren är praktikplatser. När eleverna ges möjlighet till praktik kan de snabbare få sin certifiering och blir anställningsbara.

Flygteknikutbildningen är riksrekryterande, vilket innebär att elever kan söka valfritt till landets sju gymnasieskolor. Vi kan se att det sker avhopp på grund av svårigheter med boende och hemlängtan. Därför är det extra viktigt att skapa trygghet för de elever som flyttar hemifrån i 16-årsåldern.

Utbildningen finns i Ronneby, Klippan, Linköping, Nyköping, Västerås, Sigtuna och Arvidsjaur. Utbildningen i Arvidsjaur är nystartad sedan två år och det gör att siffrorna inte helt kan jämföras med förra årets enkätsvar.

Åsa Backman
Projektledare TYA

3 frågor till ...



... Björn Axelsson, Accountable
Manager på Flygteknik Technical
Training, Nyköpings gymnasium

1 Hur stor är chansen att få jobb efter utbildningen på flygteknikprogrammet?

– Den är jättestor. I princip alla elever som slutade i våras har fått jobb eller studerar vidare. Just nu är det stor brist på framför allt flygtekniker, men också flygmekaniker. Vem man än frågar i branschen – alla säger att det är helt omöjligt att få tag på personal. Många företag rycker i eleverna innan de har tagit examen.

2 Hur arbetar ni för att göra utbildningen attraktiv för unga tjejer och killar?

– Vi besöker utbildningsmässor och lyfter fram både killar och tjejer i vår marknadsföring. Vi ska också börja med tjejträffar där mammor och döttrar kan komma och träffa kvinnliga elever, lärare och yrkesverksamma som kan berätta om hur det är att jobba med flygteknik.

3 En yrkesutbildning behöver vara uppdaterad på branschens behov – hur möter ni det?

– Vi som jobbar på utbildningarna kommer ju från branschen vilket gör att vi automatiskt får ett nära samarbete med företagen. Just nu är det ett stort behov av kompetens inom komposit, plåtslagare och el och avionik, då ser vi till att få in mer av det i utbildningen.

– Det är också viktigt att fortbilda personalen, till exempel inom framtidens teknik med el- och vätgasdrift.

Elever



3 av 7

skolledare upplever
ett minskat söktryck

Fakta i siffror

1

kvinnlig lärare
undervisar i flyg-
tekniska ämnen på
flygteknikprogrammet.

3,86 år

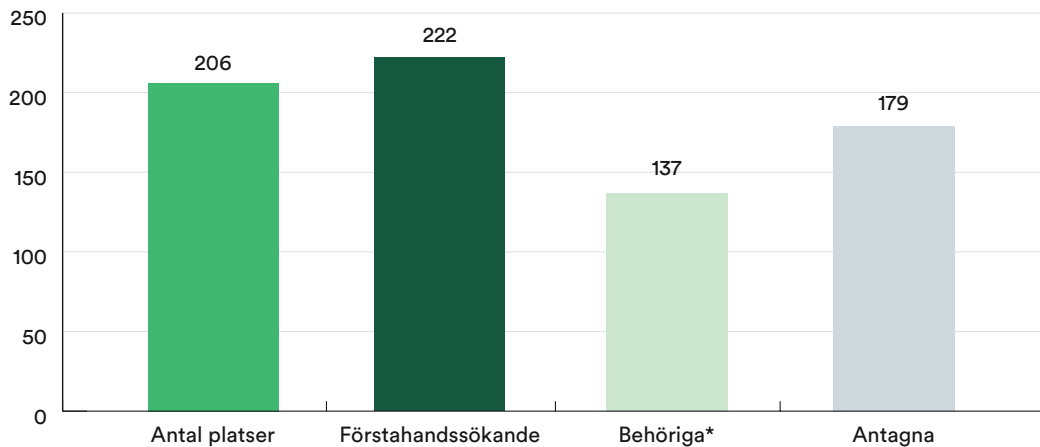
i snitt har nuvarande
rektor/skolledare
varit ansvarig för flyg-
teknikutbildningen
(ökat sedan förra året).

11%

av eleverna i årskurs 1
höstterminen 2022
är tjejer.

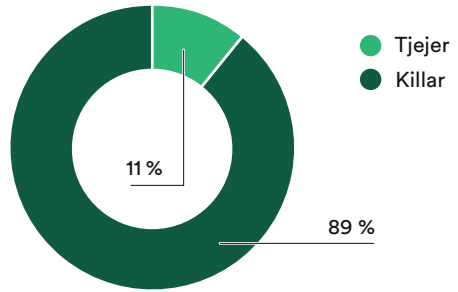
Antal platser, sökande, behöriga och antagna till årskurs 1, läsåret 22/23

*En skola har inte kunnat svara.

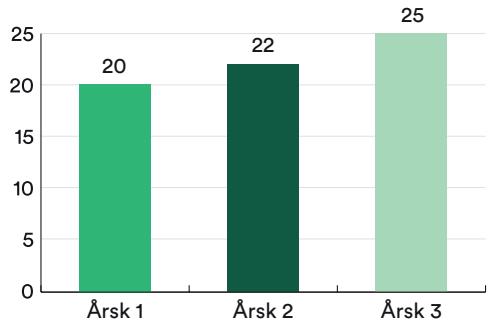




Andel killar och tjejer i årskurs 1 läsåret 22/23



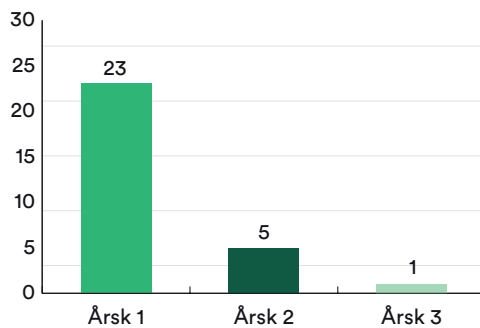
Hur många tjejer går i varje årskurs läsåret 22/23?



i

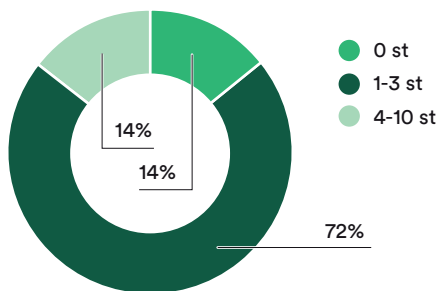
Totalt antal avhopp på samtliga sju skolor bland de elever som gick i årskurs 1, 2 eller 3 läsåret 2021/2022. Anledningar till avhopp: Felval, svårt med boende, hemlängtan, för svår utbildning

Avhopp bland elever som gick i årskurs 1, 2 eller 3 läsåret 2021/2022



Lärare

Behov av nya flygtekniklärare på kort sikt (2 år framåt)



Skäl som anges är pensionsavgångar, rörlighet på arbetsmarknaden samt att en av skolornas gymnasieutbildning är under uppbyggnad och ska öka intaget succesivt.

Skolledares kommentarer

Få sökande ger smalt urval.

Antalet erfarna flygtekniker som kan tänka sig karriärväxla till lärare är få.

Svårt att hitta personal med rätt kompetens och som verkligen vill utbilda.

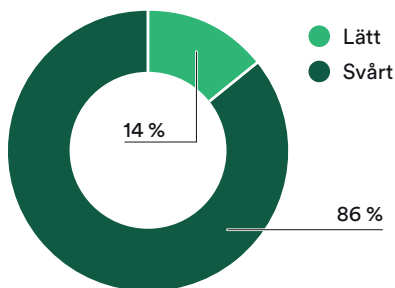
Svårt att hitta i närområdet. Personal som pendlar från exempelvis Stockholm har tyvärr inte stannat kvar så länge på skolan.

Konkurrenskraftiga villkor.



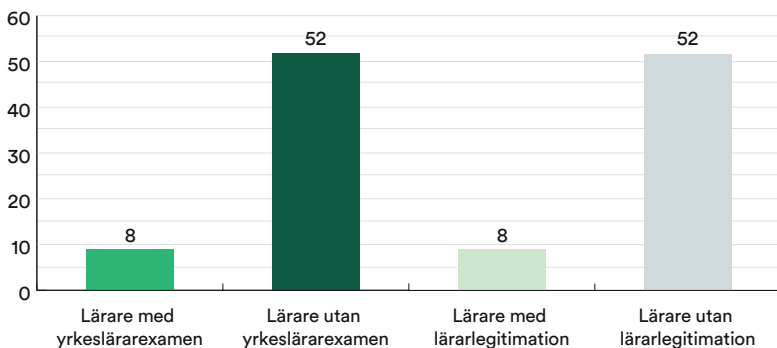
Upplevelsen av att rekrytera flygtekniklärare

Flera av skolledarna uttrycker att det ofta är en utmaning att få tag på flygtekniklärare som är kunniga i pedagogik.



Totalt antal flygtekniklärare på de sju skolorna med och utan lärarlegitimation eller yrkeslärarexamen. För att undervisa på ett yrkesprogram på gymnasiet är lärarlegitimation eller yrkeslärarexamen inte ett krav men en önskan från Skolverket.

Flygtekniklärare med och utan lärarlegitimation och yrkeslärarexamen

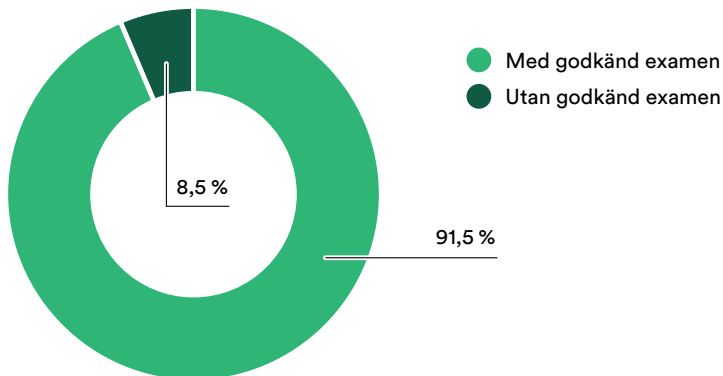


Examen



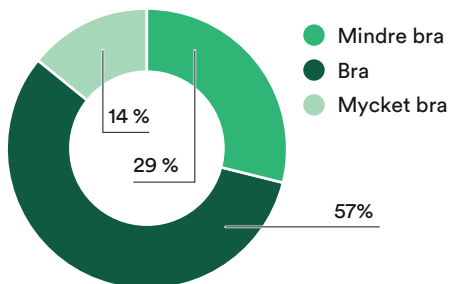
Samtliga skolor har kommunala huvudmän. Dessa får fatta beslut om att förlänga undervisningen över längre tid än tre år om det krävs för att eleven ska klara gymnasieexamen och om det med hänsyn till elevens förutsättningar finns skäl för det. En åtgärdsplan ska då ha upprättats. *Källa Gymnasieförordning (2020:2039)*

Elever i årskurs 3 som avslutade utbildningen med och utan godkänd gymnasieexamen vårterminen 2022



APL

Hur anser ni att Arbetsplatsförlagt lärande (APL) fungerar?



Kommentarer om APL och praktikplatser:

Då det finns begränsat med APL-platser blir dessa utspridda över stora delar av Sverige vilket medför att det blir svårt att besöka samtliga elever på sin APL och uppföljningen blir därmed lidande.

Vi behöver ytterligare förstärka branschsamverkan.

Lätt att hitta praktikplatser men svårt att tinga fast dem. Det är stor konkurrens om APL-platser mellan skolorna.

Det är svårt att hitta flygrelaterade platser.



TYA TACKAR FÖLJANDE SKOLOR FÖR DELTAGANDE I UNDERSÖKNINGEN:

AIRCRAFT ACADEMY OF SWEDEN – Arlandagymnasiet

AVIATION COLLEGE OF SWEDEN – Edströmska gymnasiet

FLYGTEKNIK TECHNICAL TRAINING – Nyköpings gymnasium

FLYGTEKNIKCENTER LJUNGBYHED – Klippans gymnasieskola

RONNEBY FLYGTEKNIKUTBILDNING – Gymnasieskolan Knut Hahn

AVIATION TECHNICAL TRAINING – Anders Ljungstedts gymnasium

LAPPLANDS FLYGTEKNISKA GYMNASIUM – Sandbackaskolan

**Vi på TYA utvecklar anslutna företag och
medarbetare i morgondagens transportbransch.**

**Vi driver på utvecklingen för säkrare och mer
hållbara arbetsmiljöer.**

**Tillsammans med våra parter och företag,
dess medarbetare samt skolor och myndigheter
arbetar vi för att skapa Sveriges bästa jobb.**